

Komárov, německy Kumrowitz, dnes brněnské předměstí, byl jednou z obcí takzvaného německého jazykového ostrova. Po polovině 17. století měl Komárov 17 domů, z toho patnáct obývali Němci a jen dva Češi. Domů během času přibývalo, před koncem 18. století jich bylo již 118, za dalších sto let 193. V roce 1900 měl Komárov 227 domů a žilo zde 1 967 Němců vedle 604 Čechů, při dalším sčítání obyvatel v roce 1910 zde bylo 285 domů, 1 842 Němců a 884 Čechů. Škola byla v Komárově pouze německá a české školy v Brně děti z brněnského okolí nepřijímaly. Teprve v roce 1911 byl zakoupen pozemek k vybudování školy české, a jak to v té době bývalo zvykem, náklady byly uhrazeny nikoli obcí nebo městem Brnem, ale českými spolky. Komárov nicméně zůstal až do konce druhé světové války obcí s převahou německého obyvatelstva.

Až do poloviny 18. století žádný hostinec v Komárově nebyl, protože obyvatelstvo bylo rolnické, mělo víno z vlastní sklizně, a s panským svolením je směli dokonce čepovat, ale využíváno toho bylo dost málo, například v roce 1750 byl výčep pouze 1 sud a 8 věder (zhruba 1 018 l). V téměř roce byly místní louky rozparcelovány a prodány jako stavební pozemky, ponejvíce poddaným z Komárova, Černovic a Heršpic. Objevila se potřeba hostince a už roku 1749 bylo uděleno právo výčepu vína, piva a pálenky nemovitosti s č. 8 na dnes už zaniklé ulici Brněnské (dobově Mariacelské). Jako vlastníci hostince nazvaného Zum goldenen Pflug (U zlatého pluhu) se zde vystřídali Johann Kosteletzky (do 1790), pak 1820 Peter Pitner, 1850 Matthias Münster, 1866 Münsterova vdova a od roku 1881 rodina Mühlböckova. Hostinec byl přejmenován na Rakouský dvůr a před první světovou válkou ho zdědil Viktor Mühlböck, následoval jeho syn Vilém.

Pokud jde o pohostinství, národnostní složení se promítalo i tam a z několika komárovských hostinců byl jen jeden český (hostinec U Bakešů-Bakeschů, Svatopetrská 14), ostatní byly německé. Český hostinec byl místem setkávání českých obyvatel Komárova a byl také sídlem tzv. Krejcarového spolku, který se nejvíc zasloužil o vybudování české školy, dále sídlem českého Spolku kovodělníků a české organizace sociálních demokratů – centralistů. Naopak v německých hostincích se objevovaly spolky Raiffeisenka, Schulverein, německý Čtenářský spolek, Spolek Němců pro jižní Moravu – mužský i dámský odbor –, dále spolky hasičů a vojenských veteránů.

Před první světovou válkou bylo v Komárově celkem patnáct hostinců, z toho dva byly na ulici Brněnské, dva na Mariánském náměstí, devět na ulici Svatopetrské a dva na Tuháčkově.

DOSLOV

Dovolíme si doufat, že další díl naší knižní série Vás uspokojil a budete se spolu s námi těšit na další. Já osobně jsem zejména spokojen s tím, že se nám podařilo prvními dvěma díly inspirovat hned několik rodin, ve kterých bylo pohostinství něčím, co si mezi sebou předávaly jednotlivé generace a co nakonec vedlo k tomu, že nám zapůjčily rodinné fotografie, které se v dalších dílech naší série zcela jistě objeví. Současně věřím, že tyto rodiny nebyly poslední.

Závěrem bych chtěl velice poděkovat všem, kteří přispěli k vytvoření této knížky zapůjčením svých rodinných fotografií, zejména panu Vykidalovi, který také pochází z rodiny, kde vztah k pohostinství přecházel z generace na generaci, dále vedení hotelu Continental a bývalému vedení Stadionu, p. Holínkovi.

Úplně nakonec doplňková informace: Pokud máte zájem dozvědět se, že vyšel další díl knížky o brněnských hospodách, a je jich plánováno ještě mnoho, stačí sdělit svoji e-mailovou adresu naší kanceláři s poznámkou „Žádám informace o vydání dalších dílů hospod.“ Pište prosím na adresu info@knihyfilip.cz.

Za nakladatelství „Josef Filip, zal. 1938“

Ing. Vladimír Filip

OBSAH

KOUSEK HISTORIE	7
KOUNICOVA ULICE	10
KOMÁROV	76
ULICE KOZÍ	92

RAČTE PIVEČKO NEBO VÍNEČKO?**BRNĚNSKÉ HOSPODY, RESTAURACE,
BARY A VINÁRNÝ**

DÍL III.

Ing. Vladimír Filip

Vydalo nakladatelství „Josef Filip, zal. 1938“ Brno, Orlí 14

v roce 2017

jako svou 41. publikaci

Grafická úprava: Ing. Vladimír Filip

Tisk: Tiskárna Didot, spol. s r.o.

ISBN 978-80-906349-3-0

